

9. § Duurzaamheid

Maastricht, april '26

Inleiding

De afgelopen jaren hebben we diverse stappen gezet om onze bedrijfsvoering en uitvoerende taken te verduurzamen. Het belang om sneller en gestructureerd toe te werken naar een duurzame organisatie die haar negatieve impact op mens, dier en milieu vermindert, neemt echter steeds sterker toe door toenemende wet- en regelgeving en een groeiende noodzaak in de maatschappij om te verduurzamen. Zoals voorgenomen in de nieuwe beleidskaders 'Nieuwe Energie en Schoon Leefmilieu' en 'Werken aan een toekomstbestendige economie' hebben wij een plan geschreven dat aantoont hoe de provinciale organisatie haar negatieve impact op mens, dier en milieu richting 2030 gaat reduceren: het Uitvoeringsplan Duurzaamheid 2024-2030. Dit uitvoeringsplan duurzaamheid 2024-2030 laat op een integrale wijze zien hoe de organisatie als maatschappelijke organisatie 'het goede voorbeeld' geeft richting de Limburger en welke acties nodig zijn om onze bijdrage te leveren aan een duurzame samenleving.

De opgave

Het uitvoeringsplan duurzaamheid 2024-2030 is gebaseerd op het wettelijk kader, landelijke en Europese ambities, ambities voortkomend uit diverse akkoorden en intentieverklaringen en trends in de maatschappij. Dan gaat het bijvoorbeeld om de Klimaatwet, de routekaart schoon en emissieloos bouwen (SEB), het manifest maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI), het Nationaal Programma circulaire economie en de Europese Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). In 2025 vond een actualisatie van het Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE) plaats. Momenteel onderzoeken wij nog welk effect dit heeft op de gestelde doelen voor het thema circulariteit.

Uitvoeringsplan duurzaamheid 2024-2030

Het uitvoeringsplan duurzaamheid 2024-2030 kent 4 strategische doelen, nl.:

- 1: CO₂-reductie: minimaal 55% CO₂-reductie realiseren in 2030 t.o.v. 2019;
- 2: Energiereductie: jaarlijks 1,9% energiereductie tot en met 2030;
- 3: Circulariteit: minimaal 50% reductie in het gebruik van primaire grondstoffen in 2030 t.o.v. 2019;
- 4: Implementatie: in 2030 is duurzaamheid een vanzelfsprekendheid in bedrijfsprocessen van de Provinciale organisatie.

Deze doelen zijn vertaald naar 5 thema's die betrekking hebben op de diverse organisatieonderdelen van de provinciale organisatie, nl.: energie; duurzaam inkopen en afval; mobiliteit; duurzame infrastructuur; en mindset. Vervolgens gaat het om circa 175 reductiemaatregelen op deze thema's. In het hoofdstuk monitoring & voortgang vertellen wij hier meer over.

Financiën

Voor het uitvoeringsplan duurzaamheid 2024-2030 is een aanjaagbudget van € 314.000 tot en met 2027 beschikbaar gesteld. In 2025 is een bedrag van € 0,15 mln. gerealiseerd. Deze uitgaven hebben betrekking op de doorontwikkeling (automatisering dataproces) van de Duurzaamheidsmonitor Provinciale Organisatie en het opstellen van het concept actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI).

Monitoring & voortgang

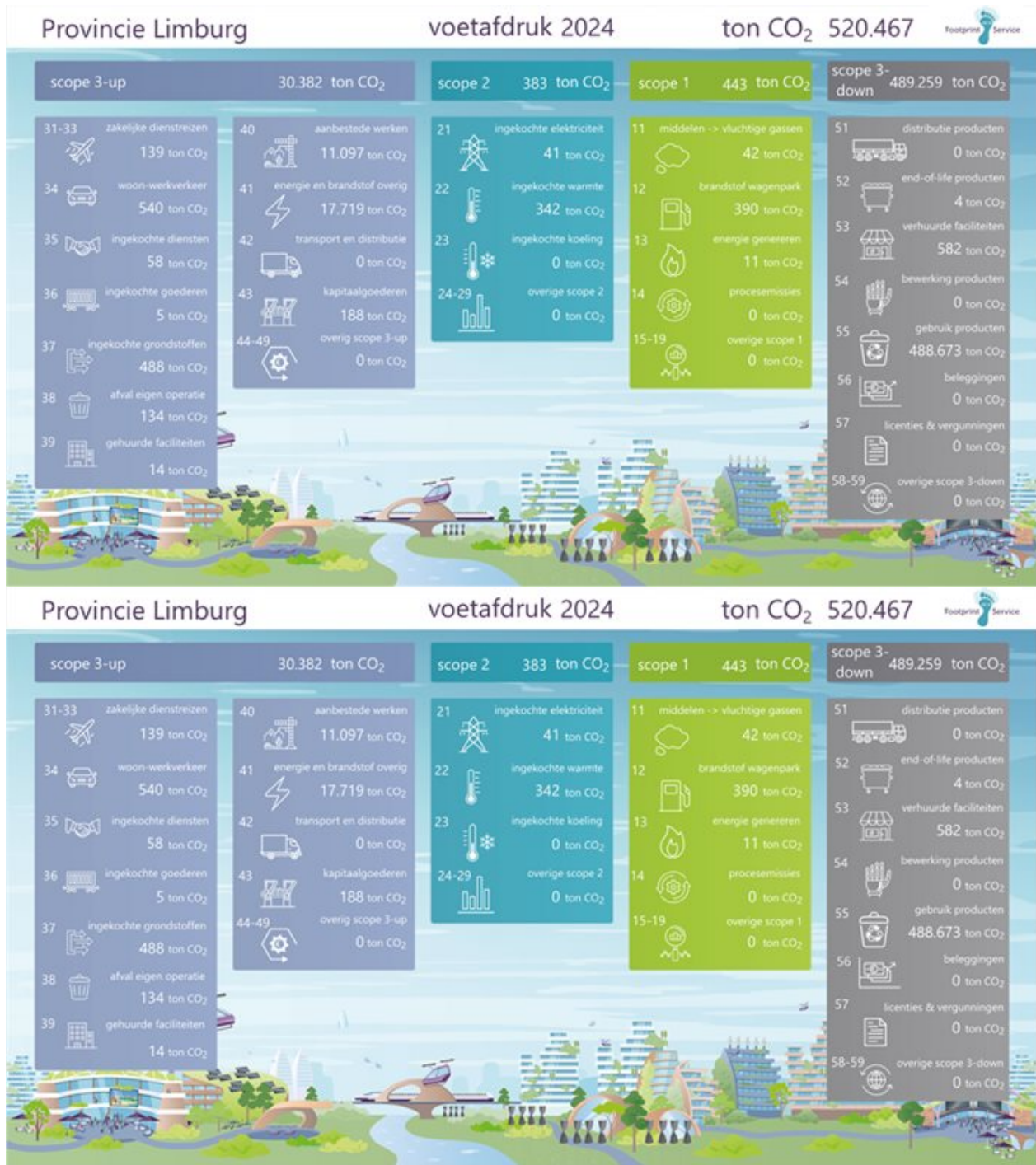
Effectieve ondersteuning en monitoringinstrumenten

In 2024 en begin 2025 is via een aanbesteding externe ondersteuning geselecteerd voor de uitvoering van het uitvoeringsplan duurzaamheid. Dankzij deze ondersteuning zijn de voetafdrukken over de jaren 2023 en 2024 zorgvuldig in kaart gebracht. Het actieplan maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI) waarmee de Provincie een bijdrage wilt leveren aan de doelen van het Uitvoeringsplan Duurzaamheid 2024-2030 ligt in concept klaar. Daarnaast is begonnen met de doorontwikkeling (automatisering dataproces) van de Duurzaamheidsmonitor Provinciale Organisatie. Hiermee verkrijgen we betere (sturings)informatie op de voortgang van de gestelde doelen, zodat gerichte en directe bijsturing mogelijk is. De CO₂-voetafdruk over 2025 wordt momenteel berekend en zal in de begroting 2027 gerapporteerd worden.

Voetafdruk 2024: aanzienlijke reductie ten opzichte van 2019

De totale CO₂-voetafdruk van de Provincie bedraagt in 2024 ruim 520 kton CO₂. Dit is een daling van 10% ten opzichte van het vergelijkbare referentiejaar 2019.

Binnen deze voetafdruk onderscheiden we een beïnvloedbaar deel (scope 1, 2 en zakelijke dienstreizen) en een niet-beïnvloedbaar deel (waaronder leveranciers en eindgebruikers binnen scope 3). Het beïnvloedbare deel is sinds 2019 met maar liefst 80% gereduceerd. De reductie binnen de beïnvloedbare mobiliteit — waaronder het eigen wagenpark, dienstreizen en woon-werkverkeer— bedraagt 30%. Deze daling is grotendeels toe te schrijven aan een structurele afname van het woon-werkverkeer door thuiswerken. Hieronder de visualisatie van de voetafdruk 2024:

Circulaire grondstoffen: eerste resultaten zichtbaar

In de klimaatmonitor 2024 is de circulariteit van beton en asfalt inzichtelijk gemaakt. Hieruit blijkt dat bijna 40% van de ingekochte hoeveelheden al uit secundaire (gerecyclede) bronnen afkomstig is.

Energieverbruik provinciale gebouwen: stabilisatie en verduurzaming

Het energieverbruik van de provinciale gebouwen in eigendom (exclusief verhuurde panden) is in zowel 2023 als 2024 nagenoeg gelijk gebleven. Vergeleken met 2019 is sprake van een afname in aardgasverbruik, maar daar staat tegenover dat het gebruik van stadswarmte is toegenomen. Deze verschuiving draagt bij aan de bredere doelstelling om fossiele bronnen uit te faseren.

Andere maatregelen

In 2025 en zijn wij gestart met het afval scheiden op onze steunpunten. Het wagenpark is verder verduurzaamd en waar mogelijk geëlektrificeerd. Op het gebied van grond, weg en waterbouw hebben wij verdere verduurzamingsstappen gezet, zoals het uitvragen van duurzaam brandstofgebruik of het gebruik maken van circulaire grondstoffen. De laadinfrastructuur op het parkeerdeck is in 2025 verder uitgebreid. Ten slotte hebben wij ook een concept versie klaar liggen voor ons Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) actieplan. Daarmee willen wij middels inkoop en aanbesteding onze impact verduurzamen op de thema's klimaat, circulariteit en social return.

Wij hebben in 2025 geen herhaalonderzoek gedaan voor de afvalspiegel. Het onderzoek uit 2024 heeft aangetoond dat onze organisatie redelijk weinig afval produceert en deze goed scheidt. Een aantal acties met betrekking tot het verduurzamen van het Gouvernement hebben niet kunnen plaatsvinden in 2025, zoals de verkenning voor het vergroenen van de werkplekken of het 's nachts uitschakelen van de installaties. Het verduurzamen van de vervoersregeling heeft ook vertraging opgelopen.